

Wat?

Cataract is één van de belangrijkste oorzaken van zichtverlies bij personen ouder dan 65 jaar. Tijdens een cataractoperatie wordt de ooglens verwijderd en vervangen door een kunstlens. Deze ingreep wordt op heden in de meeste gevallen uitgevoerd onder plaatselijke verdoving en in de dagkliniek.

Hoe ontstaat cataract?

Cataract kan ontstaan als gevolg van bepaalde medicatie (bv. cortisone), bepaalde ziekten (bv. diabetes) of als gevolg van een trauma. Maar in meer dan 90% van de gevallen is cataract **een gevolg van het natuurlijke verouderingsproces**. De snelheid waarmee cataract zich ontwikkelt, is afhankelijk van persoon tot persoon en kan sneller zijn voor het ene oog dan het andere.

Waarom en wanneer een cataractingreep?

Bij een beginnend cataract kan het zicht soms nog verbeterd worden met behulp van een aanpassing van de bril. Maar na verloop van tijd is het zicht enkel nog te verbeteren door een cataractingreep.

Om te zien of u cataract heeft, zal de oogarts **uw zicht opmeten en uw ogen onderzoeken aan de spleetlamp**. Deze lamp geeft een smalle lichtbundel waarmee het oog tot in detail kan worden onderzocht. Zo

kan worden nagekeken of er sprake is van cataract en hoe ver deze ontwikkeld is.

In samenspraak met uw oogarts zal dan beslist worden of een cataractingreep noodzakelijk is. Dit hangt uiteraard in de eerste plaats af van de last die u zelf ondervindt, maar kan ook afhangen van andere factoren zoals **de wettelijke bepalingen voor rijgeschiktheid, of medische redenen zoals risico op plotse oogdrukstijging**.

Wanneer wordt beslist om een cataractoperatie uit te voeren, zullen nog **een aantal metingen worden uitgevoerd om de optimale sterkte te berekenen van de kunstlens die zal worden ingeplant**. Wanneer een uitgesproken afwijking aanwezig is van de hoornvlieskromming (astigmatisme), zal een bijkomende as bepaling van het astigmatisme uitgevoerd worden.

Hoe verloopt de ingreep?

- **Plaats van de ingreep**
In nagenoeg alle gevallen gebeurt de ingreep in het dagziekenhuis.
- **Verdoving**
In de meeste gevallen wordt een cataractoperatie uitgevoerd onder druppelverdoving. In zeldzame gevallen gebeurt dit onder algemene verdoving of met een lokale injectie. Enkel in dit laatste geval dienen de bloedverduuners gestopt te worden of vervangen in samenspraak met uw huisarts. Dit zal u en uw huisarts dan uitdrukkelijk vermeld worden.
- **Vorbereiding voor de operatie**
Een instructieblad zal u worden meegegeven op de preoperatieve raadpleging, waarin staat uitgelegd welke & hoeveel oogdruppels u moet indruppelen voorafgaand aan de operatie. Net vóór de operatie wordt vaak een klein korreltje in de onderste ooglidzak geplaatst of worden druppels gegeven om de pupil te vergroten.
- **Ingreep**
Na het binnenbrengen in de operatiezaal wordt u op de operatietafel geïnstalleerd. De aanwezige verpleegkundigen zullen er voor zorgen dat u zo comfortabel mogelijk ligt. Na ontsmetting van het oog en de

huid, wordt een steriel operatiedoek aangebracht die als een tent over uw hoofd ligt. In het operatiedoek is er een opening ter hoogte van het oog dat wordt geopereerd. Een ooglidsperder wordt aangebracht zodat u niet kunt knippen. Bij het beëindigen van de ingreep wordt antibiotische oogzalf en een doorzichtige schelp op het oog aangebracht.

Na de cataractoperatie

Met de huidige technieken van kleine incisie, phako-emulsificatie (het verbrijzelen van de cataract met ultrasone probe) en plooibare implantlenzen is **een (vrij) snelle genezing en verbetering van het zicht** te verwachten.

De dag van de ingreep is het normaal dat men niet goed ziet. Het is dan ook **verboden om zelf met de wagen naar huis te rijden en men voorziet best een chauffeur**. Een licht krassend gevoel de dag van de operatie is niet ongewoon.

Een postoperatief richtlijnenblad wordt u meegegeven met wat u al dan niet mag en kan doen. U dient ook **een aantal weken oogdruppels in te brengen**. Deze dienen om het geopereerde oog goed te laten genezen en te beschermen tegen infecties. Deze druppels worden over verloop van enkele weken en op advies van uw oogarts afgebouwd.

De beschermende oogschelp wordt best gedurende enkele dagen na de operatie gedragen.

Alle nazorgcontroles worden u meegedeeld op het ogenblik van de operatieplanning. Indien u die niet meer correct weet, gelieve dan **contact op te nemen met ons secretariaat**.

Risico's van de cataractoperatie

Door de steeds betere operatietechnieken zijn complicaties na een cataractoperatie niet meer zo frequent en ze zijn meestal goed te behandelen mochten ze zich voordoen.

Complicaties tijdens de operaties kunnen echter steeds voorvallen (vb. het dieper naar achter schuiven van de lens). Soms is dan **een tweede ingreep nodig, vaak door een vitreoretinaal chirurg**. Deze is beschikbaar binnen de dienst oogziekten.

Mogelijke complicaties na een cataractoperatie zijn: infectie, oogdrukstijging en problemen ter hoogte van het netvlies (maculair oedeem, een netvliesscheur of een netvliesloslating). Om die redenen moet men **regelmatig op controle komen na de operatie**. Bij hevige pijn, slechter zicht, en toenemende roodheid van het geopereerde oog, neemt u best zo spoedig mogelijk contact op met uw oogarts, of met de spoedgevallendienst tijdens het weekend.

Het risico op complicaties is groter bij patiënten die reeds vóór de operatie andere oogproblemen hadden.

Ook is het mogelijk dat bij mensen die andere oogproblemen hadden vóór de cataractoperatie (zoals glaucoom of leeftijdsgebonden maculaire degeneratie), **het zicht slechts gedeeltelijk zal verbeteren**. Indien dit bij u het geval is, zal uw oogarts u daarvan vaak op voorhand verwittigen.

Nog bril nodig na de ingreep?

In de standaardgevallen en afhankelijk van het type lensimplant, zal **na de operatie nog een bril moeten worden gedragen**. Soms enkel een leesbril, soms enkel een vertebril, soms beide. Deze bril wordt bij de laatste postoperatieve controle aangepast, wanneer het geopereerde oog voldoende is gestabiliseerd.

Kostprijs?

Een aantal maand na de operatie ontvangt u de ziekenhuisfactuur. Dit bedrag impliceert het tarief waar de ziekenkas niet in tussenkomt en omvat de kost van het lensimplant en ander chirurgisch en farmaceutisch materiaal. Bij hospitalisatieverzekering wordt vaak ook nog in dit stuk tussengekomen, maar dit hangt sterk af van **uw individuele hospitalisatieverzekering**.

Veelgestelde vragen

Ben ik wakker tijdens de ingreep?

Ja, zo kan de dokter vragen of u gemakkelijk ligt. Als u erg gespannen of nerveus bent, kan u altijd een kalmeermiddel vragen.

Zal ik pijn voelen?

Met de moderne technieken voelt u geen pijn meer na het toedienen van de verdoving. Als u vindt dat u toch nog iets voelt, is het goed om dat mee te delen. Dan kan er wat extra verdoving worden toegediend.

Zal ik iets zien tijdens de ingreep?

Nee, tijdens de ingreep wordt het andere oog met een speciale doek afgedekt. Het te opereren oog ziet door het sterke licht van de microscoop alleen kleuren.

Zal ik kunnen ademen tijdens de ingreep?

Ja, neus en mond worden vrijgelaten.

Blijft de implantlens altijd goed?

Ja, het lichaam verdraagt het materiaal voorgoed en het lensje zelf gaat minstens 60 jaar mee.

Kan cataract terugkomen na de operatie?

Nee, maar er kan wel nastaar optreden wat op een eenvoudige manier door de oogarts verholpen kan worden zonder operatie. Dus als het zicht na een cataractoperatie opnieuw vermindert door nastaar zal de oogarts met een laserbehandeling het lenszakje reinigen, zodat het zicht de volgende dag weer normaal wordt. Deze behandeling vindt plaats op de consultatie en duurt slechts enkele minuten. Dus maak het best een afspraak bij de oogarts. Het zicht kan ook door andere aandoeningen verminderen.

Nog enkele raadgevingen

- De avond van de ingreep is het normaal dat u **een zwaar gevoel ervaart boven het oog**.
- 's nachts draagt men gedurende 3 nachten na de ingreep beter **een oogschelp** om het wondje in het oog te beschermen tijdens wrijven in de slaap.
- In het begin is een gewone zonnebril aan te raden bij het buitengaan want u kunt wat **last hebben van het felle zonlicht**.
- **Stop nooit plots met het toedienen van uw oogdruppels** na de ingreep.
- Contacteer onmiddellijk een oogarts bij de volgende problemen: **hevige pijn aan het geopereerde oog, een snelle gezichtsvermindering of als het oog vuurrood wordt**.